

ABN Amro komt met stappenplan voor digitalisering ziekenhuizen

3 juli 2018

Apps komen wel op, maar data delen staat nog in de kinderschoenen. De tijd dringt. Wat kunnen ziekenhuizen doen om te digitaliseren en welke partijen kunnen hen daarbij helpen? Hoe vergroten ziekenhuizen de zelfredzaamheid van hun patiënt? ABN AMRO Healthcare [zoekt uit](#) welke zes stappen ziekenhuizen (en andere zorginstellingen) moeten zetten voor digitalisering, om daarmee de zelfredzaamheid van patiënten te vergroten, te voldoen aan wetgeving en kosten te drukken.

Zorgkosten straks onbetaalbaar

Het uitgangspunt van het rapport: mensen leven langer en de bevolking groeit. Waar in 2017 18 procent van de bevolking 65 jaar of ouder is (3,2 miljoen), is de verwachting dat dit in 2040 26 procent zal zijn (4,8 miljoen). Naarmate mensen ouder worden, nemen ongemakken en chronische ziektes en daarmee kosten van de zorg snel toe. Doorgaan op gelijke voet betekent een gelijke groei van de zorgkosten, maar dat is onbetaalbaar.

Om aan meer mensen de zorg tegen dezelfde kosten te kunnen blijven verlenen, moeten de kosten in ziekenhuizen dalen. Alleen efficiënter werken is onvoldoende: een deel van de activiteiten waar het ziekenhuis nu nog voor betaald krijgt, moet over vijf jaar verdwenen zijn uit het ziekenhuis. Ziekenhuizen moeten hun manier van zorg verlenen anders gaan indelen.

Digitaliseren voor betaalbaarheid

Een van de redenen waarom ziekenhuizen moeten digitaliseren, is betaalbaarheid. Elk jaar groeien de kosten van de zorg. Dit heeft heel veel oorzaken. Om er een paar te noemen: de bevolking groeit, mensen blijven langer (met chronische ziektes) leven, de apparatuur wordt steeds geavanceerder en het langere leven wordt bereikt met nieuwe dure medicijnen. In 2017 is er 97,5 miljard euro uitgegeven aan de zorg in Nederland. De grootste kosten worden gemaakt in ziekenhuizen (medisch-specialistische zorg) en de langdurige zorg (verpleging en verzorging en gehandicaptenzorg). Samen zijn zij goed voor bijna 57 procent van de kosten, namelijk ruim 55 miljard euro.

Digitalisering biedt hierin een uitkomst. Patiënten kunnen met online tools inzicht krijgen en contact houden met hun zorgverleners. Zo kunnen zij zelfstandiger met hun aandoening leven. Niet alleen levert dit ziekenhuizen een kostenbesparing van 2 miljard euro op, maar ziekenhuizen vergroten daarmee ook de zelfredzaamheid van patiënten. Patiënten krijgen meer inzicht in hun medische gegevens en de mogelijkheid met hun zorgverleners online te communiceren.

Wettelijke verplichting

Het bieden van inzicht in de medische gegevens is daarbij vanaf 2020 zelfs verplicht. Ziekenhuizen zijn dan ook druk bezig om in 2020 te voldoen aan de [Wet cliëntenrechten elektronische gegevensverwerking](#). Onderdeel hiervan is het VIPP-programma om medische gegevens digitaal intern en via een patiëntportaal te ontsluiten.

Volgens ABN Amro vormen digitale systemen zoals patiëntportalen echter ook de sleutel naar een betere beheersing van de nu exploderende zorgkosten (174 miljard euro in 2030 [volgens het RIVM](#)), die ondanks de vergrijzing nauwelijks mogen oplopen. Zo is [in het hoofdlijnenakkoord voor de medisch-specialistische zorg](#) een plafond afgesproken. De totale uitgaven aan medisch-specialistische zorg nemen in 2019 met maximaal 0,8 procent toe. Deze groei neemt jaarlijks af tot 0 procent in 2022. Om de transformatie in de zorg te ondersteunen, is daarnaast tijdelijk in totaal 425 miljoen euro beschikbaar van 2019 tot en met 2022.

Medische gegevens onbereikbaar

Maar in een wereld waar we met één vingerafdruk een geldbedrag kunnen overmaken en met enkele muisklikken een wereldreis kunnen boeken, zijn onze medische gegevens nu nog onbereikbaar, zo stelt ABN Amro Healthcare in het rapport 'Eerste hulp bij zelfredzaamheid'.

Minder dan de helft van de ziekenhuizen biedt een online patiëntportaal (volgens onderzoek van Nictiz was dit [één op de drie in september 2017](#)). Hier kan men zelf medische gegevens zoals labuitslagen en behandelingshistorie inzien en afspraken maken of verzetten. De portalen moeten vanaf uiterlijk 2020 ook toegankelijk zijn voor PGO's waarmee mensen al hun medische en gezondheidsgegevens kunnen beheren.

Huidige digitalisering ontoereikend

De huidige digitale middelen die ziekenhuizen inzetten, zijn niet genoeg om te voldoen aan de regelgeving van 2020. Het EPD is niet zomaar geschikt voor de patiënten om in te zien en niet elk ziekenhuis biedt patiënten een online portaal aan. ABN AMRO zocht zoals aangegeven uit

welke stappen ziekenhuizen (en andere zorginstellingen) moeten zetten om te digitaliseren en daarmee de zelfredzaamheid van patiënten te vergroten.

- Stap 1: Voldoe aan de regelgeving rondom privacy & data delen
- Stap 2: Ontwikkel standaarden voor aan te leveren data
- Stap 3: Deel informatie met de patiënt in een PGO
- Stap 4: Als het niet eenvoudig leesbaar is: gebruik een API
- Stap 5: Ontwikkel een beveiligde communicatie app
- Stap 6: Maak een gezamenlijke ontwikkelagenda

